

Interní protikorupční program Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně

Čl. 1 Úvod

Tento Interní protikorupční program je zpracován na základě Příkazu ministra zdravotnictví č. 25/2014, vydaného dne 10. 6. 2014. Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (dále jen „FNUSA“) v Interním protikorupčním programu (dále jen „IPP“) rozpracovává schválený Rezortní interní protikorupční program Ministerstva zdravotnictví České republiky na podmínky FNUSA a stanovuje povinnost každoročně vyhodnotit IPP, zejména z hlediska účinnosti a plnění všech jeho částí.

Čl. 2 Definice korupce

Korupce je zneužití pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu. Znamená takové jednání zaměstnance FNUSA, jímž se nedovoleně a nezákonně obohacují prostřednictvím zneužívání kompetencí, které jim byly svěřeny. Korupce je obecné zneužití pravomoci/kompetence osob, které směřuje k získání nepatřičných výhod jakéhokoliv druhu pro ně samé nebo pro jiné za účelem soukromého obohacení. Korupce je slib, nabídka nebo poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí. Korupcí je také žádost o úplatek a přijetí úplatku. Úplatek může mít majetkovou i nemajetkovou povahu, tj. úplatkem není jen poskytnutí peněz, ale i např. věcí, služeb resp. protislužeb, výhodných informací, atd. Korupce nabeurává základní demokratické hodnoty, oslabuje občanské nebo profesní ctnosti a způsobuje rozpad důvěry v právní stát. V případě poskytování zdravotních služeb zásadně narušuje důvěrný vztah pacient-zdravotník. Korupce negativně ovlivňuje morálku společnosti, zpomaluje rozvoj a brání volné soutěži. Vzhledem k tomu, že korupce má negativní ekonomický a sociální dopad, patří protikorupční politika mezi priority vlády České republiky.

Trestání korupčního jednání upravuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, v ustanoveních § 331 a násl. (konkrétně § 331 Přijetí úplatku, § 332 Podplacení a § 333 Nepřímé úplatkářství). Dále je v právním řádu zakotveno několik dalších skutkových podstat trestných činů, které definují korupční chování. Jde především o vybrané trestné činy úředních osob podle části druhé hlavy X dílu 2 trestního zákoníku dle ustanovení § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby a § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti. K trestným činům, které mají znaky korupčního chování, lze řadit také trestné činy podle ustanovení § 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 255 Zneužití informace a postavení v obchodním styku, § 256 Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, § 257 Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži.

Čl. 3

Cíle Interního protikorupčního programu

Cílem IPP je odstranit nebo v maximální možné míře omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v rámci FNUSA, vytipovat riziková místa, funkce a činnosti a vymezit oblasti činností, při kterých by mohlo docházet ke vzniku korupce, a v souvislosti se

zjištěnými korupčními riziky pak definovat zásadní systémové postupy a opatření k jejich minimalizaci.

Čl. 4

Vytváření a posilování protikorupčního klimatu v FNUSA

4.1 Preventivní opatření pro boj s korupcí

Preventivní opatření protikorupční politiky ve FNUSA zahrnují účinnou a cílenou personální politiku, zavedení pravidel chování a jednání vyplývajících z platného Etického kodexu zaměstnanců FNUSA do povědomí zaměstnanců, a dále i vzdělávací a osvětovou činnost, sloužící k prevenci korupčního a jiného závadového jednání i protikorupčních opatření. Konkrétně jde o následující nástroje či opatření:

- bezpodmínečné dodržování právních předpisů a interních předpisů FNUSA

Odpovídá: všichni zaměstnanci

- zřízení protikorupční telefonické linky a e-mailu a jejich zveřejnění na internetových stránkách FNUSA

Odpovídá: Útvar interního auditu

- aktivní kladení důrazu na morální vlastnosti (např. principy čestnosti, neúplatnosti) již při výběru uchazečů o zaměstnání ve FNUSA.

Odpovídá: Odbor personalistiky, HR ICRC, zaměstnanci ve výběrových komisích na volná pracovní místa

4.2 Etický kodex

Cílem Etického kodexu zaměstnanců FNUSA je poskytnout zaměstnancům zásady k správnému řešení eticky exponovaných nebo komplikovaných situací, získat, udržet a prohloubit důvěru veřejnosti v činnost FNUSA. Dále pak stanovit principy a pravidla etického jednání zaměstnanců, ať již vně FNUSA nebo vůči sobě navzájem, zakotvit zásady profesionálního postupu, posílit profesní identitu a odpovědnost zaměstnanců.

4.3 Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

Vedoucí zaměstnanci jsou povinni prosazovat protikorupční postoj, zejména vlastní bezúhonností, dodržováním právních i vnitřních předpisů, zdůrazňováním významu ochrany majetku státu, dodržování etických zásad při výkonu práce, propagací jednání odmítajícího korupci a důrazem na prošetřování podezření a vyvození důsledků v případě prokázaného korupčního jednání.

Odpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Čl. 5 Transparentnost

Jedním z nástrojů boje proti korupci je umožnění maximální kontroly rozhodovacích kroků a hospodaření jak ostatními zaměstnanci, tak veřejností. Proto jsou informace o nakládání s veřejnými prostředky zveřejňovány a zpřístupňovány. Zveřejňování informací probíhá v souladu s platnou legislativou i vnitřními předpisy FNUSA.

Konkrétně jsou zveřejňovány na profilu FNUSA jako zadavatele veřejných zakázek:

- kompletní informace o veřejných zakázkách
- uzavřené smlouvy s plněním v hodnotě přesahující 500.000,- Kč

Na internetových stránkách FNUSA:

- Interní protikorupční program
- Etický kodex zaměstnance
- Informace o poradcích
- Svatoanenské listy

Odpovídá: Úsek právních věcí a personalistiky, Obchodní úsek, Tiskový mluvčí

Čl. 6 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Krizová nebo riziková místa jsou takové oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním systému nebo systémovém opatření může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Jejich další zjišťování a upřesňování je součástí práce všech vedoucích zaměstnanců v rámci vyhodnocování jednotlivých činností ve FNUSA.

Útvar interního auditu každoročně zpracovává Katalog rizik, který schvaluje ředitel FNUSA. Kromě rizik souvisejících s poskytováním zdravotních služeb obsahuje Katalog rizik rovněž protikorupční rizika z oblasti rozhodovacích procesů, zadávání veřejných zakázek, nakládání s majetkem státu, poskytování a ochrana informací, pracovní právní a personální záležitosti.

Na eliminaci rizik se podílejí všichni vedoucí zaměstnanci, tito mohou navrhnout jeho změny a doplnění vedoucímu Útvaru interního auditu. Vedoucí Útvaru interního auditu se v rámci své činnosti zaměřuje mimo jiné i na kontrolu a eliminaci jednotlivých rizik. Katalog rizik je dostupný všem zaměstnancům na intranetu FNUSA.

Odpovídá: vedoucí ÚIA
Termín: trvale

6.1 Řídící činnost a monitoring kontrol

6.1.1 V legislativních a právních záležitostech budou metodicky podporována příslušná pracoviště při zajišťování činností upravených tímto IPP.

Odpovídá: nám. ÚPVP, vedoucí Útvaru interního auditu
Termín: trvale

6.1.2 V působnosti FNUSA indikovat zdroje a formy korupčního jednání, pravidelně hodnotit korupční rizika na svém pracovišti, přijmout bezodkladně opatření k nápravě, informovat ředitele FNUSA o korupčním jednání či o podezření z korupčního jednání.

Odpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: trvale

6.1.3 Vyhodnocovat účinnost přijatých opatření, dodržovat důsledně řídicí kontrolu zaměřenou na dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů FNUSA. Při nedodržování příslušných předpisů přijímat sankce vůči odpovědným osobám.

Odpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: trvale

6.1.4 Všechny případy korupčního jednání řešit v souladu s platnými právními předpisy ve spolupráci s náměstkem pro právní věci a personalistiku.

Odpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: trvale

6.1.5 Vést centrální evidenci případů korupčního jednání.

Odpovídá: nám. ÚPVP
Termín: trvale

6.1.6 Provádět pravidelně monitoring kontrolních mechanismů používaných k identifikaci a odhalování korupčních rizik z hlediska toho, jak jsou účinné pro zabránění či odhalení korupčního jednání. Přijímání opatření posilující tyto mechanismy:

- pravidelné prověřování rizikových oblastí uvedených v Katalogu rizik,
- na základě zjištěných korupčních jednání implementovat opatření, která zamezí opakování korupčního jednání a zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu (např. úpravou vnitřních procesů, řešením vzniklých škod).

Odpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

Čl. 7

Postupy při podezření na korupci

Systém pro hlášení a odhalování korupce v FNUSA představuje soubor obecných pravidel a postupů, vedoucích od nahlášení potenciálního nežádoucího jednání k jeho vyvrácení či potvrzení.

7.1 Základní principy v přistupování ke korupčnímu jednání

7.1.1 Případné podezření na nežádoucí jednání bude oznámeno zaměstnancem přímo řediteli FNUSA. Zaměstnanec, který možné nežádoucí jednání oznámí, je zaručena diskrétnost a ochrana.

7.1.2 Při podezření na korupční jednání musí být neprodleně a účinně reagováno (čl. 6.1.4). S prodlužujícím se časovým úsekem mezi podezřením a řešením dochází ke ztrátě vypovídající schopnosti zjištěných informací a k dalším negativním vlivům, které ovlivní celý stav budoucího šetření.

7.1.3 Při šetření musí být postupováno diskrétně, zachováván princip presumpce nevinny a dodržována ochrana osobních údajů.

7.1.4 Vůči zaměstnancům, kteří svým selháním napomohli korupci, budou vždy nadřizenými zaměstnanci přijata přiměřená opatření.

7.2 Konkrétní postup nahlášení a prošetření možného korupčního jednání

7.2.1 Při podezření na korupční jednání je povinností zaměstnance neprodleně toto oznámit přímo řediteli FNUSA. Zaměstnanec je povinen oznámit korupční jednání, nebo podezření na takové jednání, ústním, elektronickým, telefonickým nebo písemným způsobem bezprostředně po jeho zjištění. Dále by měl pokud možno zajistit veškeré možné podklady týkající korupčního jednání a spolupracovat na prošetření věci. Diskrétnost oznamujícího zaměstnance je zaručena.

Ředitel FNUSA věc projedná sám nebo pověří prošetřením náměstka pro právní věci a personalistiku, případně vedoucího Útvaru interního auditu. V rámci šetření je nutno získané informace řádně ověřit, zaměstnanci FNUSA jsou povinni poskytnout nezbytnou součinnost.

Zjišťuje se zejména následující:

- co je předmětem oznámení,
- kdo způsobil nebo je odpovědný za vznik události,

- kdy a jak k ní došlo,
- zda a jaká vznikla škoda a jaký je její rozsah,
- zda bylo jednání způsobeno úmyslně, či neúmyslně.

Pokud závěr šetření je, že neexistují žádná zjištění na podporu podezření z možné korupce, bude předána oznamujícímu zaměstnanci krátká písemná informace a šetření uzavřeno.

7.2.2 V případě, že se potvrdí prvotní informace a šetření prokáže možnost korupce, bude řediteli FNUSA navržen další postup dle okolností konkrétního případu, včetně případného oznámení orgánům činným v trestním řízení. O dalším postupu rozhoduje ředitel FNUSA.

7.3 Následná opatření

Opatření, která omezí možnosti opakování zjištěného korupčního jednání, byla stanovena následovně:

- Úprava vnitřních postupů, procesů a rozhodovacích pravomocí,
- Jasná a viditelná disciplinární opatření vůči osobě, které byla korupce prokázána; míra těchto opatření se bude odvíjet od závažnosti a společenské nebezpečnosti takového jednání,
- Posílení složky prevence zejména formou školení,
- Řešení případných vzniklých škod.

Čl. 8

Vyhodnocování Interního protikorupčního programu

8.1 Vedoucí Útvaru interního auditu vyhodnocuje IPP, zejména z hlediska účinnosti, plnění všech jeho částí, účinnosti tohoto plnění a implementace nápravných opatření. Všichni vedoucí zaměstnanci jsou povinni poskytnout potřebnou a včasnou součinnost. O vyhodnocení IPP podá vedoucí Útvaru interního auditu v níže uvedeném termínu písemnou zprávu řediteli FNUSA.

Odpovídá: vedoucí ÚIA
Termín: do 30. září daného roku

8.2 Náměstek pro právní věci a personalistiku aktualizuje IPP ve smyslu aktualizovaného RIPP a vládních usnesení, která budou přijímána, a jeho aktuální znění zveřejnit na internetových stránkách FNUSA. Aktualizovaný IPP přezkoumává vedoucí Útvaru interního auditu a schvaluje ředitel FNUSA.

Odpovídá: nám. ÚPVP
Termín: trvale

Čl. 9

Závěrečná ustanovení

Tento IPP nabývá účinnosti dnem 1. října 2014.

V Brně dne 29. září 2014

MUDr. Martin Pavlík, Ph.D., DESA, EDIC
ředitel FNUSA